

1. Ym mis Rhagfyr 2015, cyhoeddodd Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg y Bedwaredd Senedd argymhellion yn ei adroddiad ar 'Ymchwiliad i Gynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg'. A yw'r fframwaith deddfwriaethol ar gyfer Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg wedi gwella ers hynny?

- Wedi gwella ers cyhoeddi adroddiad y Pwyllgor Plant Pobl Ifanc ac Addysg yn Rhagfyr 2015.
- Ymestyn cyfnod gweithredu'r Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg i 10 mlynedd yn esiampl o welliant.
- Croesawu cynnwys targedau penodol ar gyfer y blynyddoedd cynnar fel rhan o'r CSGAu 2022-2032.
- Ddim bob amser yn glir beth yw'r targedau a'r deilliannau meintiol sydd yn rhan o CSGAu 2022-2032 o edrych ar y darlun mawr yn genedlaethol.
- Byddai sefydlu grŵp rhanddeiliaid cenedlaethol gyda chynrychiolaeth ar draws nifer o sefydliadau yn hwyluso trafodaethau ar y darlun mawr a'r targedau ambarél genedlaethol.

2. I ba raddau y mae'r Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg yn cyfrannu at y canlyniadau a'r targedau a nodir yn Strategaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer y Gymraeg – Cymraeg 2050?

- Un o nodau allweddol strategaeth *Cymraeg 2050* Llywodraeth Cymru yw creu system addysg statudol sy'n cynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg hyderus. Deilliant 1 yn cyfrannu at y targedau hyn.
- Normaleiddio a phrif-ffrydio argaeledd gwasanaethau gofal ac addysg blynyddoedd cynnar cyfrwng Cymraeg ar draws Cymru.
- Pwysigrwydd cyd-weithio gyda Mudiad Meithrin a mudiadau eraill Cwlwm er mwyn cynllunio i sicrhau darparu gofal ac addysg blynyddoedd cynnar cyfrwng Cymraeg, o fewn cyrraedd hwylus i bob cymuned yng Nghymru.
- Yn gyfredol, lleiafrif o blant Cymru sydd yn derbyn eu gofal a'u haddysg yn Gymraeg ac sy'n gorffen eu haddysg (ar ba bynnag bwynt) yn siaradwyr Cymraeg.
- Nid yw targedau taflwybr 2050 wedi eu cyrraedd eto ar gyfer mwyafrif y grwpiau oedran – heblaw plant oedran Cylch Meithrin.
- Angen cynrychiolaeth lefel ucheol o'r Byrddau Iechyd ar y byrddau CSGAu lleol er mwyn medru sicrhau darparu yn unol a gofynion y Ddeddf ADY a'r Tribiwnlys Addysg.
- Annog defnydd cyrsiau Cymraeg Cynnar / Cymraeg Gwaith y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol er mwyn annog datblygiad sgiliau Cymraeg y staff presennol.
- Angen eglurdeb o ran beth fydd statws y CSGAu presennol o fewn cyfundrefn y Bil Addysg Gymraeg arfaethedig.

3. Sut mae awdurdodau lleol yn ymateb i newidiadau i ganllawiau ar gategorïau ysgolion yn ôl darpariaeth cyfrwng Cymraeg, ac a ydynt yn bodloni uchelgais Llywodraeth Cymru i

gynyddu darpariaeth cyfrwng Cymraeg mewn ysgolion cyfrwng Saesneg ac ysgolion dwy ffrwd?

- Pryder mai cyfundrefn anstatudol yw'r canllawiau *Canllawiau ar gategoreiddio ysgolion yn ôl y ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg* a gyhoeddwyd yn 2021.
- Croesawi nod y polisi o gynyddu darpariaeth Gymraeg ysgolion Cymru, ac i hwyluso'r broses o symud i fyny'r categorïau ieithyddol.
- Angen ystyried anghenion a threfniadau hanesyddol siroedd penodol. A fyddai ysgolion dwy ffrwd yn gam ymlaen neu yn gam yn ôl ar gyfer darparu addysg cyfrwng Cymraeg yn y sir?
- Pwysigrwydd cyd-weithio gyda'r awdurdodau lleol i sicrhau nad yw'r system o gategoreiddio ysgolion yn cael effaith andwyol ar y ffordd y maent yn creu'r galw am addysg Gymraeg.
- Angen canllawiau syml i awdurdodau lleol a chyrrff llywodraethol sydd yn amlygu ac yn esbonio sut y mae cyfrwng iaith addysg ysgolion yn cyfrannu a'r weledigaeth o filiwn o siaradwyr Cymraeg.

4. Pa heriau a fydd yn codi o ran cynllunio a datblygu darpariaeth cyfrwng Cymraeg, cyn Bil Addysg Gymraeg arfaethedig?

- Pwysigrwydd sicrhau bod y disgrifiadau o'r allbynnau ieithyddol disgwylidig ar gyfer y Gymraeg yn glir ac yn ddealladwy i'r holl randdeiliaid yn unol â *Canllawiau ar gategoreiddio ysgolion yn ôl y ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg*.
- Sicrhau bod rhieni a gofalwyr yn deall y gwahaniaeth rhwng addysg drochi i blant sydd yn dod o aelwydydd ble na siaredir y Gymraeg, a dysgu Cymraeg mewn gwersi ffurfiol
- Sicrhau bod yna ddisgrifiad clir a chyson o 'addysg drochi' ac 'addysg cyfrwng Cymraeg' yn cael ei ddefnyddio ar draws polisiâu ac adrannau Llywodraeth Cymru.
- Cynnal awdit sgiliau Cymraeg ar gyfer holl staff sydd yn gweithio ac yn cefnogi ysgolion a lleoliadau addysg a gofal blynyddoedd cynnar, nid yn unig athrawon.
- Sicrhau cyflenwad digonol o ymarferwyr sydd yn meddu ar y sgiliau proffesiynol angenrheidiol ynghyd â sgiliau Cymraeg o'r safon uchaf posib i'r gweithlu Gofal Plant, Blynyddoedd Cynnar a Gwaith Chwarae.
- Sicrhau bod yna gyfleoedd i unigolion ddilyn y cyrsiau galwedigaethol perthnasol trwy gyfrwng y Gymraeg, o fewn pellter rhesymol i'w cartref.
- Cynyddu nifer y bobl sy'n gallu gweithio drwy'r Gymraeg mewn nifer o feysydd a gwasanaethau arbenigol, megis Therapyddion Iaith a Lleferydd, Ymwelwyr Iechyd a Gweithwyr Plant ac Ieuenctid, yn gydamserol ag unrhyw gynlluniau i gynyddu capasiti a darpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg ar hyd y gwahanol gyfnodau addysg. .